

Detta kan du lära dig i Websideskolan

Här börjar Komputer för allas stora Webbside-skola, där du kan lära dig allt om hur en webbsida är uppbyggd. Du lär dig också hur du kan göra din egen webbsida från grunden och lägga ut den på Internet.

Senare i serien lär du dig att utvidga webbsidan med alla de smarta funktioner som du har sett på World Wide Web: Statistik, Gästbok och registrering av antalet besökare är bara några av möjligheterna.

Följ med i alla avsnitt i Websideskolan:

1 2 3 4 5 6 I den första delen av Webbside-skolan lär du dig att bygga upp webbsidan med text och bilder. Du lär dig också att göra länkar och att lägga ut sidan på Internet.

1 2 3 4 5 6 I den andra delen lär du dig att använda tabeller på webbsidan. Tabeller kan användas till mycket annat än att visa scheman. Tabeller är faktiskt hemligheten bakom de snyggast designade webbplatserna.

1 2 3 4 5 6 I den tredje lektionen lär du dig hur man gör sidan roligare och mer färgglad. Du får lära dig att göra rörliga bilder. Animationer drar till sig uppmärksamheten och kan ge din webbsida en nästan filmisk prägel.

1 2 3 4 5 6 De mest avancerade webbplatserna använder effekter som görs med programmeringsspråket Javascript. Dessa kan du också använda på din sida – utan att själv behöva lära dig programmering. I lektion 4 visar vi dig hur.

1 2 3 4 5 6 På de professionella webbplatserna har du möjlighet att söka efter en särskild sida genom en sökfunktion. I lektion 5 lär du dig hur du kan lägga in en motsvarande sökfunktion på din egen sida.

1 2 3 4 5 6 I lektion 6 får du en inblick i de många gratis serviceerbjudanden som finns på Internet. Du kan t.ex. få statistik, gäststrum och till och med ett eget chattrum på din webbplats – så gott som gratis. Här ser du hur.

Så lätt gör du en egen webbplats

Bygg din egen webbplats och berätta om dig själv.

Du har säkert sett att andra familjer har webbplatser där de berättar om sina hobbyer och upplevelser. Om du

vill dela med dig av dina intressen till hela världen på Internet, kan du göra likadant. Det är inte svårt.

Så här hänger en webbplats ihop

Webbplatser på Internet består oftast av flera sidor. Sidorna binds samman av hyperlänkar som man kan klicka på för att komma vidare. Dessutom kan det finnas bilder, videoklipp och ljud. Alltihop ligger i separata filer. Själva öppnings-sidan och de efterföljande sidorna är textfiler, så kallade HTML-filer. Dessa filer innehåller uteslutande text. Bilder, videoklipp och andra

specialeffekter ligger i separata filer. HTML-filerna innehåller text och länkar samt hänvisningar till t.ex. bilder. Därför måste du hålla ordning på dina filer. När du t.ex. lägger in en bild, måste du också komma ihåg att få med den när du överför sidan till din Internetleverantör.

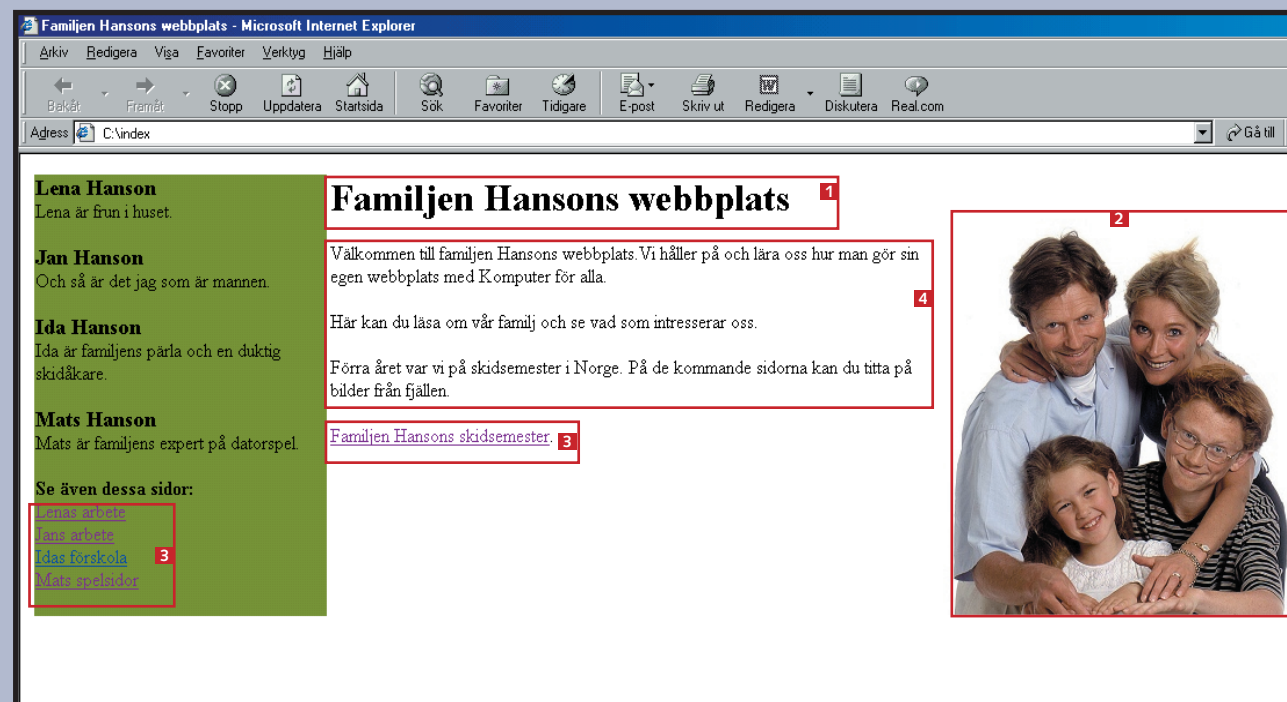
En sida på Internet har inga fasta mått. Sidan anpassar sig efter den skärm den visas på. Din webbplats kan alltså komma att se helt annorlunda ut hos läsaren än på din egen skärm. Ju mindre sida du gör, desto bättre är det.

I den här artikeln samt i de kommande numren av *Komputer för alla* går vi igenom hur man gör en egen webbplats. Det enda du behöver är ett Internetabonnemang. I de flesta sådana ingår det nämligen en plats för en privat webbplats i priset. Och skulle det inte råka vara fallet hos din leverantör, kan du använda någon av de många gratis webbplats-tjänster som finns överallt.

Det kostar dig alltså ingenting att sätta i gång att göra din egen webbplats. Bara arbetet med att göra den – och det är faktiskt ganska kul. □

1 Vad skall ingå?

- 1 RUBRIK:** Precis som i ett ordbehandlingsprogram måste sidan ha en rubrik.
- 2 BILDER:** En bild säger som bekant mer än tusen ord.
- 3 LÄNKAR:** Dina gäster måste ha möjlighet att gå vidare till andra sidor. Det kan antingen vara sidor du har skapat, eller andra sidor på Internet.
- 4 TEXT:** Slutligen finns det text på sidan, som förklarar vad alltihop rör sig om.

FrontPage Express klarar det mesta

Förr i tiden (för ett par år sedan) var man tvungen att behärska HTML, som är det kodspråk webbsidor skapas med, för att göra webbsidor. I dag kan du i stort sett hoppa över de tekniska koderna och direkt börja med själva innehållet. Websideskolan bygger på programmet FrontPage Express, med vilket du klarar av att göra webbsidor utan att behöva sätta dig in i HTML.

Två stora fördelar med FrontPage Express är att det är gratis, och att det följer med Windows 98. Det är alltså ganska sannolikt att du redan har det program du skall använda installerat på din dator. När du sedan lägger ut din webbplats på Internet, behöver du "Guiden Webbpublisher" . Även det programmet följer med Windows och finns troligen redan på din dator.

Så här installerar du FrontPage Express

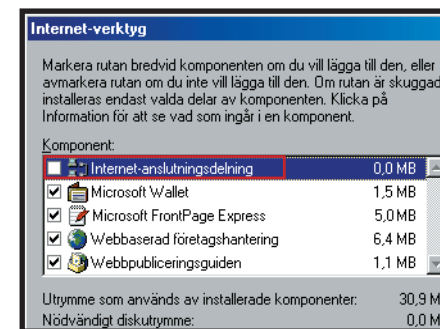
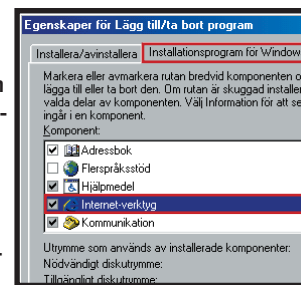
Om du inte har programmet FrontPage Express i Startmenyn, "Program", "Internet Explorer", "FrontPage Express", måste det först installeras. Det gör du så här:

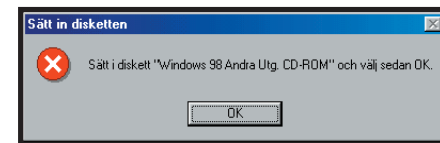
1 Öppna Kontrollpanelen. Den hittar du under Startmenyn, Inställningar. Dubbelklicka på Lägg till/ta bort program.

2 Klicka på fliken Installationsprogram för Windows.

3 Klicka på Internetverktyg.

4 Se till att Webbpublisheringsguiden och FrontPage Express är förkräddade. Klicka OK två gånger så stängs dialogrutan.

5 Lägg in din Windows 98-cd när du blir ombedd att göra det.

Klicka på "Information".

Om du har en äldre version av Windows, är det inte säkert att du kan installera FrontPage Express och Guiden Webbpublisher på det här sättet. Då måste du uppdatera hela Internet Explorer till den senaste versionen.

Om du använder Internet Explorer 5.5 kan du bara installera Webbutgivningsguiden på det här sättet. FrontPage Express finns på K-CD:n under kategorin Program.

Sätt i gång med din webbsida

En webbsida har många olika beståndsdelar, men det är lättare än det kan verka. Det första du måste göra är att skapa en tom sida och skriva in text på den. När texten är på plats, kan du utöka med länkar och bilder. Du kan också göra sidan häftigare med färger och bakgrundsbilder innan du placerar den på nätet.

2 Håll ordning

Det är en bra idé att skapa en mapp till din webbsida på hårddisken, så att du säkert får med alla filer.

3 Skapa en ny webbsida

Starta FrontPage Express. Det finns under Startmenyn, "Program", "Internet Explorer", "FrontPage Express". Det första som dyker upp är en helt tom sida.

1 Överst finns det ett verktygsfält 1, där du t.ex. kan ändra teckenstorlek, välja rubrik och fet stil.

2 Nästa verktygsfält använder du för att öppna, spara, klippa-klistra samt lägga in länkar 2.

3 Det nedersta verktygsfältet används till att sätta in speciella formulärfält. Det kommer vi inte att använda 3.

4 Resten av sidan, det stora vita fältet, är det som skall bli din webbsida. Här kan du skriva in text och lägga in bilder 4.

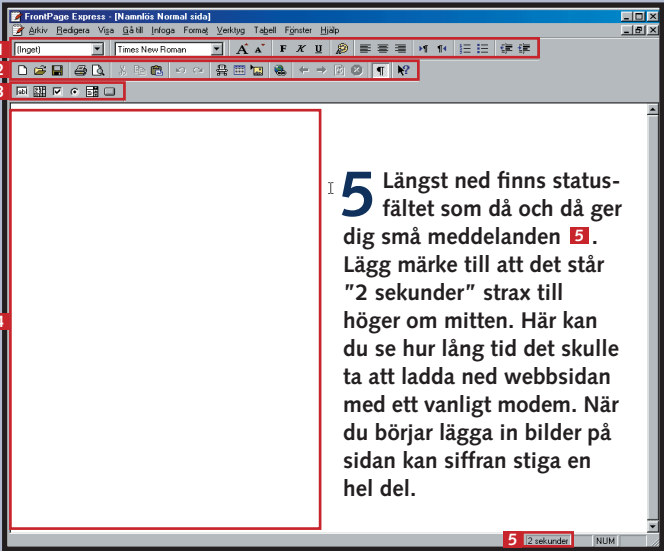
1 Dubbelklicka på "Den här datorn".

2 Dubbelklicka på ikonen för din hårddisk, t.ex. C:-enheten.

3 Klicka på Arkiv-menyn, och välj "Ny", "Mapp".

4 Skriv namnet Webbsida.

5 Nu har du en mapp på din C-enhet som heter Webbsida. Spara alla HTML-dokument och bilder till webbsidan i den mappen.

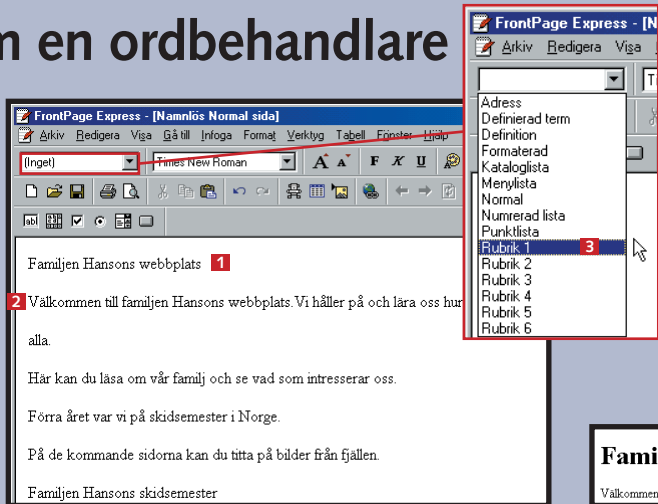

5 Längst ned finns statusfältet som då och då ger dig små meddelanden 5. Lägga märke till att det står "2 sekunder" strax till höger om mitten. Här kan du se hur lång tid det skulle ta att ladda ned webbsidan med ett vanligt modem. När du börjar lägga in bilder på sidan kan siffran stiga en hel del.

4 Precis som en ordbehandlare

1 Börja med att skriva in lite text. Du börjar nytt stycke med Enter-tangenten. Programmet byter själv rad när du kommer till kanten av skärmen.

2 Skriv t.ex. den text som skall bli rubriken 1, och tryck på Enter, och skriv sedan lite mer text under den 2.

3 Den översta raden skall bli en webbsiderubrik. Klicka på något ställe i raden, eller flytta upp markören med piltangenterna. Välj Rubrik 1 i listan överst till vänster 3.

4 FrontPage Express förvandlar hela raden till en rubrik 4. Som du ser i listan finns det en hel del typsnitt att välja mellan.

5 Ändra textens utseende

VERKTYGEN: När du skall ändra ett ords utseende måste du först markera det. Ord markerar du genom att klicka och dra med musen, eller genom att hålla nere Shift-tangenten medan du flyttar med piltangenterna.

EFFEKTER: Klicka på knapparna "Fet", "Kursiv" eller "Understruken" för att välja en effekt. Du kan välja flera effekter samtidigt och t.ex. göra en fet, kursiv text.

FÄRGER: Klicka på färgpaletten för att få fram en dialogruta där du kan välja färg. I dialogrutan kan du klicka på knappen "Definiera färger" för att blanda till en helt egen färg.

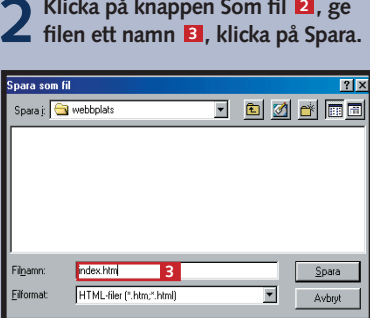

6 Lägg till länkar

Det som binder ihop hela World Wide Web är hyperlänkar – som också kallas länkar. En länk är en hänvisning till en annan sida. Genom att klicka på länken hoppar man vidare till den sida som länken pekar på. En länk kan hänvisa till en annan sida som du har gjort. Den kan också hänvisa till andra webbplatser. Om du skulle vilja visa den webbplats som din arbetsplats eller dina vänner har gjort, kan du göra en länk till den.

1 Börja med att spara den aktuella sidan. Då kan programmet lättare räkna ut var hemsidan hör hemma. Klicka på Spara-knappen och skriv in en titel 1.

2 Klicka på knappen Som fil 2, ge filen ett namn 3, klicka på Spara.

3 Öppna den sida du vill länka till. Klicka på "Öppna". En dialogruta dyker upp på skärmen, som du kan söka i med "Bläddra". Klicka sedan på "Öppna" 4.

4 Börja med att markera den text som skall bli en länk 5.

5 Klicka på "Hyperlänk" för att välja adressen.

7 Länken visas på sidan.

Länkar till andras sidor

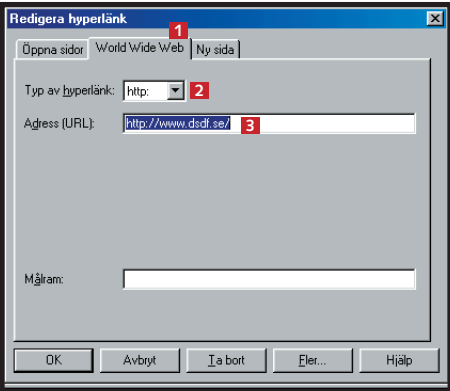
Du kan också göra länkar till andras webbplatser.

1 Markera den text som skall bli en länk.

2 Klicka på knappen "Hyperlänk".

3 Välj fliken World Wide Web 1.

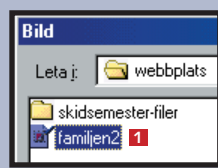
4 Välj Hyperlänk-typen http: 2, och skriv in adressen efter http:// 3.

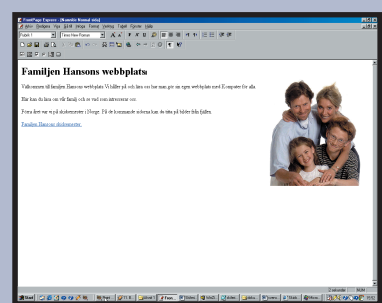
7
 Lägg in bilder på sidan

Du vill säkert ha bilder på din webbsida. Innan du lägger in bilder på din familj, hund, katt och bil, måste du ha klart för dig att bilder tar mycket plats. En bra tumregel är att välja bilder på 5 till 30 kilobytes. Då tar det inte så oändligt lång tid att ladda hem sidan från Internet.

- 1
 Placera markören där du vill ha bilden.
- 2
 Klicka på knappen "Sätt in bild" för att välja bilden.

- 3
 Klicka på "Bläddra" och leta fram bilden 1 på hårddisken.

- 4
 Nu kommer bilden att placeras där markören var.

Justera bildens placering

Du kan i viss mån bestämma hur bilden skall se ut på skärmen. Det gör du med hjälp av "Bildegenskaper".

- 1
 Klicka på bilden med höger musknapp. En liten meny dyker upp på skärmen.
- 2
 Välj "Bildegenskaper" och klicka på fliken "Utseende".

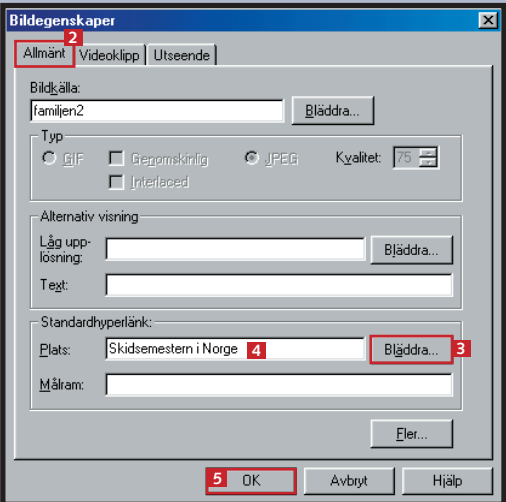
- 4
 Klicka på OK. Nu ligger bilden på höger sida och texten följer bildkanten.

Låt en bild vara en länk

En bild kan också vara en länk. På så sätt kan du t.ex. göra snygga knappar.

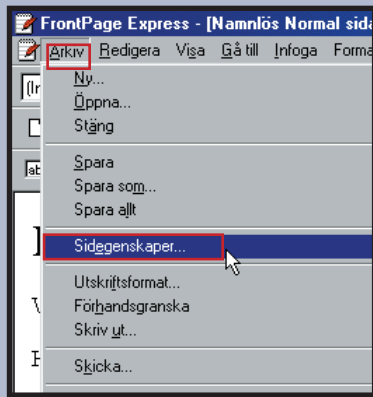
- 1
 Klicka på bilden med höger musknapp, och välj "Bildegenskaper" .

- 2
 Välj fliken "Allmänt" och klicka på "Bläddra" vid "Standardhyperlänk" .
- 3
 Gör en länk till en öppen sida eller till en annan plats på Internet som du känner till .
- 4
 När länken är färdig klickar du på OK för att stänga dialogrutan igen .

8
 Ändra sidans standardfärger

FrontPage Express skapar alltid en ny sida med svart text mot en vit bakgrund som utgångspunkt. Om det inte passar din smak eller sidans ämne, kan du ändra standardfärgerna på text, länkar och själva bakgrunden. I och med det slipper du ändra färgen på texten manuellt varje gång du lägger in ny text på sidan.

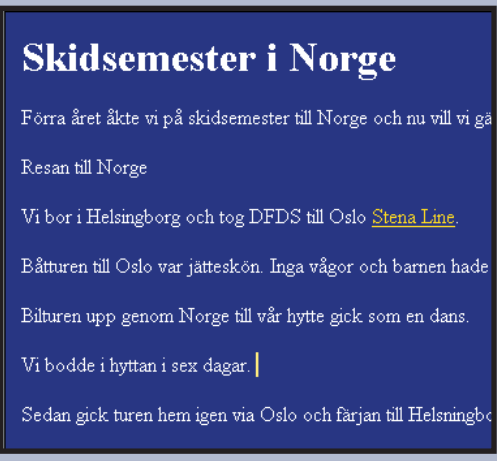
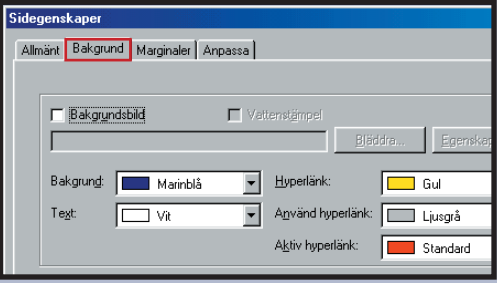

- 1
 Klicka på "Arkiv"-menyn, och välj "Sidaegenskaper".

2 Välj fliken "Bakgrund". Här kan du ändra bakgrundsfärg, lägga in en bakgrundsbild samt ändra färger på text och länkar.

3 Färgerna på texten och bakgrunden är givna. Länkar har tre färger. Den första färgen (Hyperlänk) används när gästen ännu inte har klickat på länken. Den andra färgen (Besökt hyperlänk) används när gästen har besökt länken. På så sätt kan vederbörande se att han eller hon redan har varit där. Den sista färgen (Aktiv hyperlänk) används medan man klickar på länken.

4 Med nya färger kan en sida t.ex. komma att se ut som den här intill.

9
 Ny bakgrund

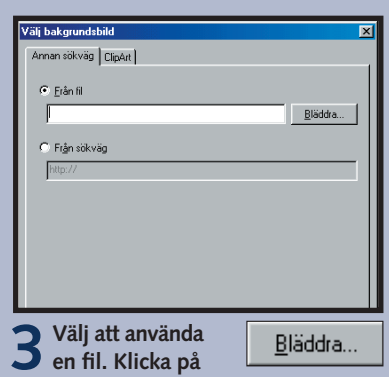
Du kan använda en bild som bakgrund i stället för att ha en enfärgad bakgrund. Bilden bör helst inte vara för stor, och du måste vara beredd på att bilden återges upprepade gånger över hela sidan. Ett foto kan t.ex. se konstigt ut när det dyker upp vid sidan av och under sig självt över hela sidan.

Du måste också tänka på bildens utseende, eftersom det ju kommer att vara text över bilden. Om det är stora kontraster i bakgrundsbilden blir texten svår att läsa. Den bästa bakgrundsbilden är en bild som inte drar till sig så mycket uppmärksamhet, och där det inte är så stora skillnader mellan de ljusaste och de mörkaste ställena på bilden.

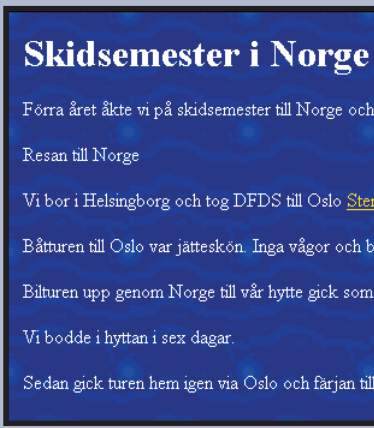
- 1
 I Arkivmenyn väljer du "Sidaegenskaper", och klickar på fliken "Bakgrund". Du gör likadant som när du ändrar färg.

- 2
 Kryssa för Bakgrundsbild, och klicka på "Bläddra"-knappen.

- 3
 Välj att använda en fil. Klicka på "Bläddra" för att söka.

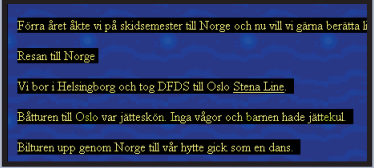

- 5
 Klicka på OK, så läggs bakgrundsbilden in på sidan.
- 6
 Bilden ser ut som den här intill. På webbsidan upprepas den över hela sidan och ser därför ut som en stor bild.

10
 Gör punkter

Ibland lämpar sig texten på sidan bättre för en punktuppställning än för flera korta avsnitt. I Front Page Express är det lätt att göra om texten till en punktlista eller en numrerad lista.

1 Markera den text du vill ställa upp i punktform. Du markerar texten genom att klicka och dra med musen eller hålla nere Shift-tangenten medan du använder piltangenterna.

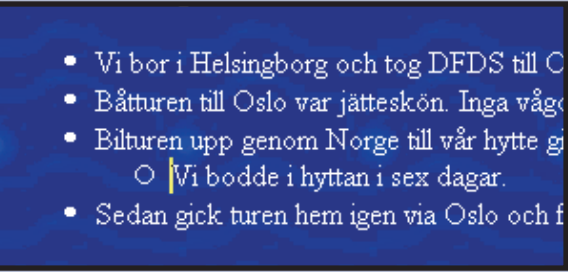
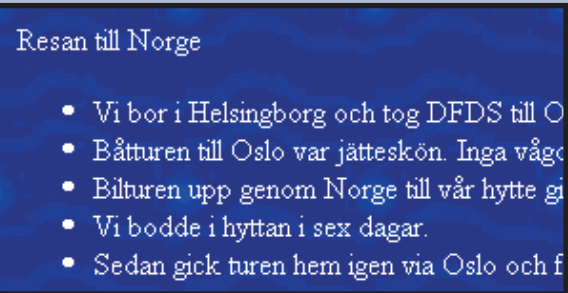

2 Klicka på knappen "Punktlista".

3 FrontPage Express sätter in punkter framför varje rad.

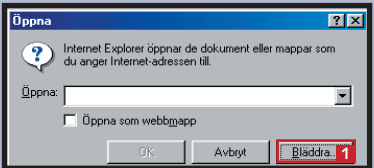
4 Använd knapparna "Förminska indrag" och "Öka indrag" för att flytta texten inåt eller utåt och skapa en bättre överblick.

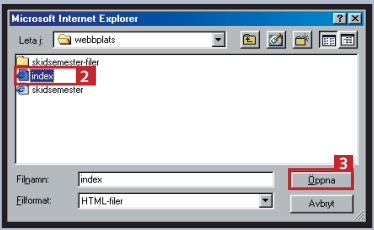
11
 Se sidorna i din webbläsare

Innan du lägger ned tid och telefonpengar på att överföra sidorna till Internet, är det en bra idé att kontrollera sidornas utseende på din egen dator.

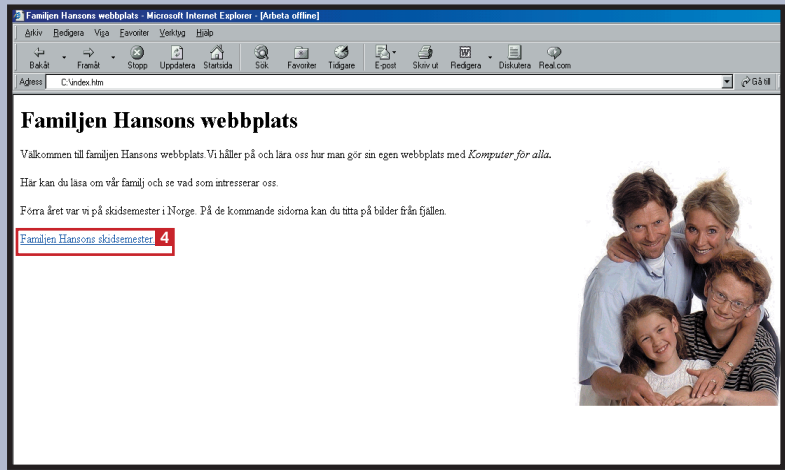
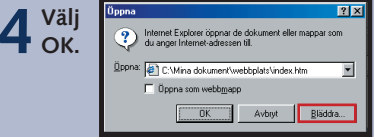
1 Öppna Internet Explorer. Klicka på "Arbeta Offline" om den försöker ansluta till Internet.

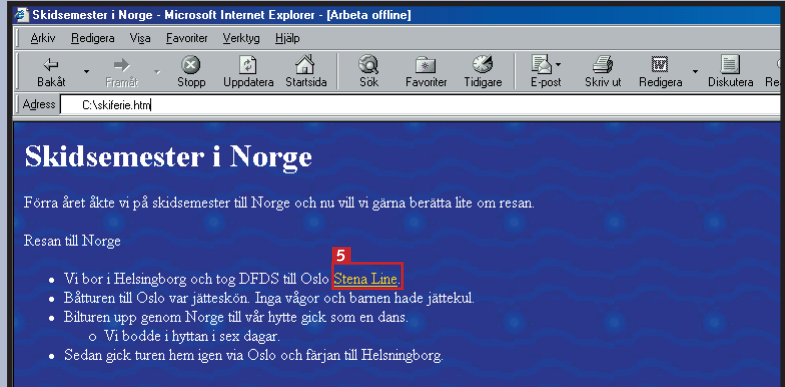
2 Klicka på Arkiv-menyn och välj "Öppna". Klicka på "Bläddra".

3 Leta upp den fil som innehåller din webbsida. T.ex. index.htm. Klicka på "Öppna".

5 Sidan visas nu i Explorer. Om sidan innehåller en länk till någon annan av dina sidor, kan du testa den genom att klicka på den.

6 Länken fungerade. Glöm inte att testa de länkar som pekar på andra webbplatsar på Internet.

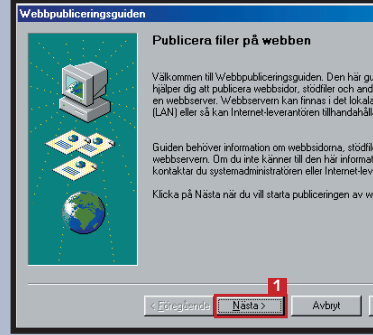
Överföring till Internet

Nu är det dags för det stora provet. Sidan skall läggas ut på Internet så att även andra kan titta på den. Då skall du använda Guiden Webbpublicering, som är till för att överföra sidor till Internet. Men först

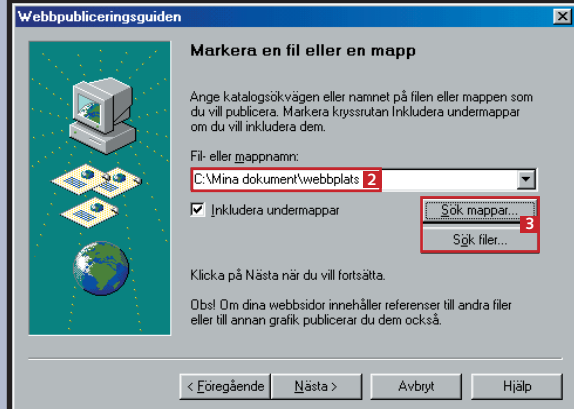
behöver du vissa upplysningar om din Internetleverantör: Det du behöver står i regel i det välkomstbrev du fått från din leverantör, annars kan du hitta det på service-sidorna på deras hemsida.

• FTP-adress för webbsida.
• Användarnamn och lösenord.
Det är i regel samma som de du använder för att få tillgång till Internet.
• Eventuellt namnet på en mapp.
Skall sidan sparas på ett särskilt ställe?

1 Klicka på Start-knappen, "Program" och "Internet Explorer", "Guiden Webbpublicering" för att starta guiden.

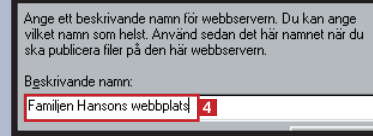

2 Första sidan är en välkomsthälsning. Klicka på "Nästa".

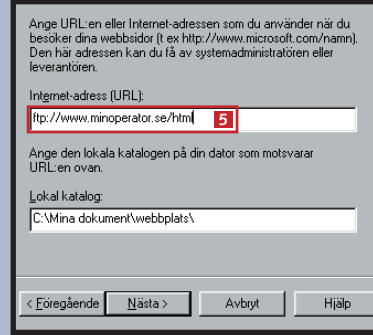

3 Skriv in namnet på den mapp på din hårddisk där filerna finns. Du kan använda knappen "Sök mappar" för att hitta rätt mapp.

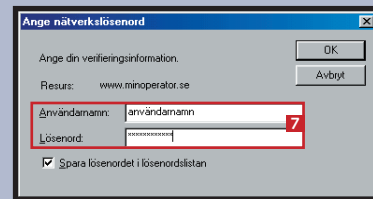
4 Ge den nya profilen ett namn. Det är en hjälp när du vill uppdatera sidan.

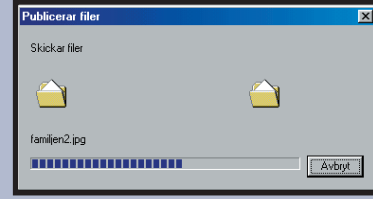
5 Nu använder du adressen till din leverantörs server, där du skall spara din webbsida. Kom i håg att du måste använda snedstreck (/) för att avskilja undermappar.

6 Nu är du nästan klar att lägga ut filerna. Klicka på "Slutför".

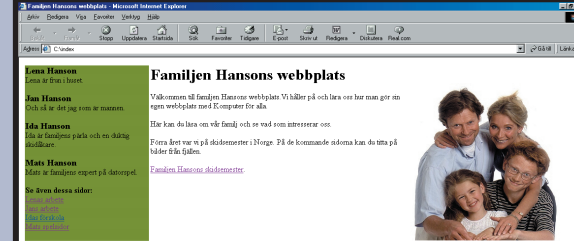

7 Skriv in ditt användarnamn och ditt lösenord.

8 Nu börjar din dator kopiera över filerna till Internet.

9 När du är klar kan du göra ett provbesök på din webbsida. Adressen står i det material som du har fått från din Internetleverantör. Vanligtvis är det någonting i stil med www.leverantör.se/användarnamn.

DETTA HAR DU LÄRT DIG I DAG:
 1) Vad en webbplats består av.
 2) Att installera FrontPage Express.
 3) Att skapa en ny webbsida och göra text, formatering och rubriker.
 4) Att göra länkar till andra webbplatser.
 5) Att lägga in bilder på din sida.
 6) Att ändra webbsidans bakgrund.
 7) Att överföra sidan till Internet.

Tips!

Om din Internet-leverantör inte erbjuder gratis webbsidesplats, kan du få en webbsida gratis hos Geocities: www.geocities.com